

A בס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of דף פ"ח of בבא בתרא. Some of the topics we will learn about include.

The Halachah of

הלוקח ירק מן השוק
גמור בלבו לקנותו
קנה ונתחייב במעשר

If a **חבר**, a person trusted to separate **תרומות ומעשרות**, was picking vegetables in the market from an **ארץ**, an ignorant person who is not trusted to separate **תרומות ומעשרות**, and he had intentions to buy them, he acquires the vegetables and is therefore obligated to separate their **מעשר**, because

חבר אין מוציא מתחת ידו דבר שאינו מתוקן
Everything that comes into a **חבר's** possession must be tithed.

The **Gemara** elaborates on the obligation to clean one's measurements and scales;

The Machlokes regarding

הסיטון מקנה מדותיו
אחד לשלשים יום

Whether a wholesaler must clean out his measuring cups from residue once in thirty days or only once in twelve months, and whether a **בעל הבית**, a private person, must clean out his cups more or less often.

B The Halachah of

והיב להכריע לו טפח

A **חנוני** is required to add an extra amount for the buyer. In some places this was done while the produce is weighed, in that the **חנוני** must tilt the scale one **טפח** in the buyer's favor.

In other places they balance the scale and add more afterward. There the **חנוני** must add one of a hundred for moist foods and one of two or four hundred for dry foods.

קשה עונשן של מדות יותר מעונשן של עריות

The punishment of inaccurate measures is more severe than the punishment for illicit relations.

קשה גזל הדיוט יותר מגזל גבוה

One who steals from a common person is worse than one who steals from **הקדש**

שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם

Hashem's mercy is greater than a mortal's in that His **ברכות**, His blessings, are more than His **קללות**, His curses, while a mortal's **קללות** are more than his **ברכות**.

A

הלוקח ירק מן השוק
גמור בלבו לקנותו
קנה ונתחייב במעשר

חבר אין מוציא מתחת ידו
דבר שאינו מתוקן

The obligation to clean
one's measurements and scales

הסיטון מקנה מדותיו
אחד לשלשים יום

B

חייב להכריע לו
טפח

קשה עונשן של מדות
יותר מעונשן של עריות

קשה גזל הדיוט
יותר מגזל גבוה

שלא כמדת הקב"ה
מדת בשר ודם

1 So let's review ...

The Gemara cites a Braisa

ת"ר הלוקח ירק מן השוק
ובירר והניח אפילו כל היום כולו

If a person trusted to separate, was picking vegetables in the market from an ignorant person who is not trusted to separate, even if he did this the entire day, it depends as follows:

לא גמר בלבו לקנותו
לא קנה

ולא נתחייב במעשר

If the person did not have intentions to buy them, he does not acquire the vegetables and he is not obligated to separate מעשר. However

גמר בלבו לקנותו

קנה ונתחייב במעשר

If the person did have intentions to buy them, he does acquire the vegetables and he is therefore obligated to separate מעשר, because as the Rashbam explains,

חבר אין מוציא מתחת ידו דבר שאינו מתוקן

Everything that comes into a person's possession must be tithed.

And if the person then reconsiders and does not want to buy the vegetables;

להחזירו אי אפשר

שכבר נתחייב במעשר

He cannot return the vegetables as is to the person, because he already became obligated to separate מעשר.

ולעשרו אי אפשר

שכבר מפחיתן בדמים

He cannot first separate the מעשר and then return the vegetables, because he is giving him less.

הא כיצד מעשרו

ונותן לו דמי מעשר

The person must separate the מעשר and then pay the person for the מעשר vegetables

1

ברייתא

ת"ר הלוקח ירק מן השוק
ובירר והניח אפילו כל היום כולו

If a person trusted to separate, was picking vegetables in the market from an ignorant person who is not trusted with מעשרות, even if he did this the entire day, it depends as follows:

גמר בלבו לקנותו
קנה

ונתחייב במעשר

If the person did have intentions to buy them, he does acquire the vegetables and he therefore must separate מעשר,

לא גמר בלבו לקנותו
לא קנה

ולא נתחייב במעשר

If the person did not have intentions to buy them, he does not acquire the vegetables and he is not obligated to separate מעשר.

→ because

חבר אין מוציא מתחת ידו דבר שאינו מתוקן
Everything that comes into a person's possession must be tithed.

And if the person then reconsiders and does not want to buy the vegetables

ולעשרו
אי אפשר
שכבר מפחיתן
בדמים

He cannot first separate the מעשר and then return the vegetables, because he is giving him less.

להחזירו
אי אפשר
שכבר נתחייב
במעשר

He cannot return the vegetables as is to the person, because he already became obligated to separate מעשר.

הא כיצד מעשרו
ונותן לו דמי מעשר

The person must separate the מעשר and then pay the person for the מעשר vegetables

2

As the Gemara explains;

הכא בירא שמים עסקינן

This applies only to a pious person, whose intentions are considered as a verbal commitment; as the Pasuk states ודובר אמת בלבבו

As the Rashbam explains

כיון שגמר בלבבו זכה במקח ונתחייב במעשר וכי מחזירו כחוזר ומוכר לו דמי

However, regarding all others, even if

גמר בלבבו לקנותו לא קנה

ולא נתחייב במעשר

Even if he had intentions to buy them, he does not acquire the vegetables and is not obligated to separate מעשר.

=====

2

הכא בירא שמים עסקינן

This applies only to a pious person, whose intentions are considered as a verbal commitment;

as the Pasuk states

ודובר אמת בלבבו

As the Rashbam explains

כיון שגמר בלבבו זכה במקח ונתחייב במעשר

וכי מחזירו כחוזר ומוכר לו דמי

However, regarding all others, even if

גמר בלבבו לקנותו – לא קנה

ולא נתחייב במעשר

Even if he had intentions to buy them,

he does not acquire the vegetables

and is not obligated to separate מעשר.

3

Zugt Di Mishnah

הסיטון מקנה מדותיו
אחד לשלשים יום

A wholesaler must clean his measuring cups from residue
once in thirty days, because

שמוכר תדיר

He sells and uses them often and there is more residue
stuck to the cup, which causes it to weight more.

ובעל הבית

אחד לשנים עשר חדש

A private person cleans his measuring cups only once in
twelve months, because

שאינו מוכר תדיר

He does not sell often and there is less residue stuck to the
cup.

חנווני מקנה מדותיו רבן שמעון בן גמליאל

disagrees and says חילוף הדברים;

A סיטון cleans out his measuring cup only once in twelve
months, because since he uses them often, the residue does
not harden.

While בעל הבית cleans his measuring cup once in thirty
days, because since he does not use them often, the residue
does harden.

חנווני מקנה מדותיו

פעמים בשבת

A storekeeper must clean his measuring cups twice a
week, as the Rashbam explains;

According to the תנא קמא, because

לפי שמוכר תדיר יותר מסיטון

He sells the most often. Therefore, there is more residue.

And according to רשב"ג, because

אע"פ שמוכר תדיר

כיון שאינו חייב להטיף ג' טיפין נקדש בתוכו יותר

Although a חנוני sells the most often, his cup has the most
residue, because a חנוני is not required to pour out the three
additional drops, and they remain in the cup.

3

**הסיטון מקנה מדותיו
אחד לשלשים יום**

A wholesaler must clean his measuring cups
from residue once in thirty days, because

שמוכר תדיר

He sells and uses them often and there is more residue
stuck to the cup, which causes it to weight more.

ובעל הבית

אחד לשנים עשר חדש

A private person cleans his measuring cups
only once in twelve months,

שאינו מוכר תדיר

Becausee he does not sell often
and there is less residue stuck to the cup.

רבן שמעון בן גמליאל

חילוף הדברים

**ובעל הבית
אחד לשלשים יום**

While בעל הבית cleans
his measuring cup once
in thirty days, because
since he does not use
them often, the residue
does harden.

**הסיטון
אחד לשנים עשר חדש**

A סיטון cleans out his
measuring cup only
once in twelve months,
because since he uses
them often, the residue
does not harden.

**חנווני מקנה מדותיו
פעמים בשבת**

A storekeeper must clean his measuring cups twice a week,

According to the תנא קמא, because

לפי שמוכר תדיר יותר מסיטון

He sells the most often.

Therefore, there is more residue.

רבן שמעון בן גמליאל

אע"פ שמוכר תדיר

כיון שאינו חייב להטיף ג' טיפין

נקדש בתוכו יותר

Although a חנוני sells the most often,
his cup has the most residue, because a חנוני
is not required to pour out the three additional drops,
and they remain in the cup.

4 וממחה משקלותיו פעם אחת בשבת
A must wipe off his weights once a week.

ומקנה מאזנים על כל משקל ומשקל
He must clean his scale after each use, because as the
Rashbam explains

שנדבק בהן יותר מן המשקולות
לפי שיש להן בית קיבול
There is more residue in a scale than on the stones
because it is a container.

ג"ר רשב"ג says
במה דברים אמורים בלח
אבל ביבש אינו צריך

Only if the cups and scale were used for moist foods, they
must be cleaned out, but if they were used only for dry
foods, they do not need to be cleaned, because
שלא נדבק בהן מאומה
There is no residue stuck to them.

=====

The Mishnah continues

והייב להכריע לו טפח
In places where they add the extra amount while the
produce is weighed, the חנוני must tilt the scale one טפח in
the buyer's favor.

היה שוקל לו עין בעין
נותן לו גירומין
אחד לעשרה בלח
ואחד לעשרים ביבש

And in places that they balance the scale and add more
afterward, the חנוני must add one tenth for moist food and
one-twentieth for dry food, because as the Rashbam
explains

משום שהלח נדבק בכלי ואינו מטיף לו הכל
צריך להוסיף לו יותר מביבש
Since moist foods stick to the scale and the buyer receives
less, the חנוני must add more for moist foods than he does
for dry foods.

4 וממחה משקלותיו פעם אחת בשבת
A must wipe off his weights once a week.

ומקנה מאזנים על כל משקל ומשקל
He must clean his scale after each use,

As the Rashbam explains

שנדבק בהן יותר מן המשקולות
לפי שיש להן בית קיבול

*There is more residue in a scale than on the stones
because it is a container.*

רקן למצון קן אמריאל

במה דברים אמורים בלח
אבל ביבש אינו צריך

Only if the cups and scale were used for moist foods,
they must be cleaned out,

But if they were used only for dry foods,
they do not need to be cleaned, because

שלא נדבק בהן מאומה

There is no residue stuck to them.

והייב להכריע לו טפח

In places where they add the extra amount
while the produce is weighed, the חנוני must tilt the scale
one טפח in the buyer's favor.

היה שוקל לו עין בעין
נותן לו גירומין

אחד לעשרה בלח

ואחד לעשרים ביבש

And in places that they balance the scale and add
more afterward, the חנוני must add one tenth for
moist food and one-twentieth for dry food,

As the Rashbam explains

משום שהלח נדבק בכלי ואינו מטיף לו הכל
צריך להוסיף לו יותר מביבש

*Since moist foods stick to the scale and the buyer
receives less, the חנוני must add more for moist foods
than he does for dry foods.*

5 The Gemara cites the source for גירומין in the Pasuk
 אבן שלמה וצדק
 The word צדק teaches
 צדק משלך ותן לו
 The חנוני must add from his own to ensure that the buyer
 receives the full amount. Therefore
 במנהגא תליא מילתא
 להוסיף בשעת המשקל או אחרי כן
 It depends on the custom as to whether the חנוני adds the
 extra amount while the food is weighed, or after the food
 is weighed.

Regarding
 נותן לו גירומין
 אחד לעשרה בלח
 רב explains
 אחד מעשרה בליטרא בלח
 לעשרה ליטרין
 For ten ליטרא of moist foods, the חנוני adds one tenth of a
 ליטרא, equivalent to one of a hundred.

And regarding
 אחד לעשרים ביבש
 The Gemara asks, does this mean
 ואחד מעשרים ביבש
 לעשרים דיבש
 For twenty ליטרא dry food the חנוני adds on one twentieth,
 equivalent to one of four hundred.

OR
 אחד מעשרה
 לעשרים דיבש
 For twenty ליטרא dry food the חנוני adds on one tenth,
 equivalent to one of two hundred

תיקו
 This question remains unresolved.
 =====

5 גירומין
 אבן שלמה וצדק
 צדק משלך ותן לו
 The חנוני must add from his own
 to ensure that the buyer receives the full amount.

Therefore
 במנהגא תליא מילתא
 להוסיף בשעת המשקל או אחרי כן
 It depends on the custom
 as to whether the חנוני adds the extra amount
 while the food is weighed, or after the food is weighed.

Regarding
 נותן לו גירומין
 אחד לעשרה בלח
 רב explains
 אחד מעשרה בליטרא בלח
 לעשרה ליטרין
 For 10 ליטרא of moist foods, the חנוני adds 1/10th of a ליטרא,
 equivalent to one of a hundred.

And regarding
 אחד לעשרים ביבש

אחד מעשרה לעשרים דיבש
 אחד מעשרה לעשרים דיבש
 For twenty ליטרא dry food
 the חנוני adds on 1/10th,
 equivalent to
 one of two hundred
 ואחד מעשרים ביבש לעשרים דיבש
 For twenty ליטרא dry food,
 the חנוני adds on 1/20th,
 equivalent to
 one of four hundred.

תיקו

6 The Gemara proceeds with three statements of רבי לוי 1.
 א"ר לוי
 קשה עונשן של מדות יותר מעונשן של עריות
 The punishment of inaccurate measures is more severe than the punishment for illicit relations, because regarding the Pasuk states
 כל עושה אלה
 And regarding עריות the Pasuk states
 את התועבות האל
 The additional letter ה' in אלה indicates more severity.

And the Gemara explains the reasoning:
 מדות
 לא אפשר בתשובה
 One who cheats others cannot accomplish a proper Teshuvah, because ®
 תשובתו תלויה בהשבת גזילה
 והוא אינו יודע למי יחזיר
 He must return the item he stole, but he does not know from whom he stole.
 While
 עריות
 אפשר בתשובה
 One who commits adultery can accomplish a proper Teshuvah.

7 2.
 וא"ר לוי
 קשה גזל הדיוט יותר מגזל גבוה
 One who steals from a common person is worse than one who steals from הקדש, because in the Pasuk regarding הדיוט
 הקדים חטא למעילה
 The word חטא comes before מעילה, as the Pasuk states
 נפש כי תחטא ומעלה מעל
 And teaches
 בהתחלת הגזל קרי ליה חוטא משעת כפירה
 The moment he steals the item he is considered to have sinned.

While in the Pasuk regarding הקדש
 הקדים מעילה לחטא
 The word חטא comes after מעילה, as the Pasuk states
 כי תמעול מעל וחטאה בשגגה
 And teaches
 אינו נקרא חוטא עד שנהנה
 Only if he actually benefits from the item is he considered to have sinned.

6

1
 א"ר לוי
קשה עונשן של מדות יותר מעונשן של עריות
 The punishment of inaccurate measures is more severe than the punishment for illicit relations, because...
 And regarding עריות the Pasuk states
 את התועבות האל
 Regarding מדות the Pasuk states
 כל עושה אלה
 The additional letter ה' in אלה indicates more severity.

And the Gemara explains the reasoning:

<p>עריות לא אפשר בתשובה One who commits adultery can accomplish a proper Teshuvah.</p>	<p>מדות לא אפשר בתשובה One who cheats others cannot accomplish a proper Teshuvah, Because תשובתו תלויה בהשבת גזילה והוא אינו יודע למי יחזיר He must return the item he stole, but he does not know from whom he stole.</p>
--	---

7

2
 וא"ר לוי
קשה גזל הדיוט יותר מגזל גבוה
 One who steals from a common person is worse than one who steals from הקדש, because...
 Regarding הקדש
הקדים מעילה לחטא
 The word חטא comes after מעילה, as the Pasuk states
כי תמעול מעל וחטאה בשגגה
 And teaches
אינו נקרא חוטא עד שנהנה
 Only if he actually benefits from the item is he considered to have sinned.

Regarding הדיוט
הקדים חטא למעילה
 The word חטא comes before מעילה, as the Pasuk states
נפש כי תחטא ומעלה מעל
 And teaches
בהתחלת הגזל קרי ליה חוטא משעת כפירה
 The moment he steals he is considered to have sinned.

8

3. וא"ר לוי
 בוא וראה שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם
 Hashem's mercy is greater than that of a mortal in that His
 ברכות, His blessings, are more than His קללות, His curses,
 while a mortal's קללות are more than his ברכות, as we see
 that
 הקב"ה
 ברך ישראל בעשרים ושתים
 וקללן בשמונה
 Hashem blessed כלל ישראל with all 22 letters of the Aleph
 Beis as in פרשת בחוקתי the ברכות begin with the words
 אם בחוקתי
 And conclude with the word
 קוממיית
 From א, Aleph, until ת, Tav, there are 22 letters.

However,
 וקללן בשמונה
 He cursed with only eight letters of the Aleph Beis, as the
 קללות begin with the words
 ואם בחקותי תמאסו
 And conclude with the words
 ואת חקותי געלה נפשם
 From ו, Vav, until מ, Mem, there are only eight letters.

However, משה רבינו
 ברכן בשמונה
 He blessed כלל ישראל with only eight letters as in פרשת כי
 תבא his ברכות begin with the words
 והיה אם שמוע תשמע
 And conclude with the word
 לעבדם
 From ו, Vav, until מ, Mem, there are only eight letters.

While
 וקללן בעשרים ושתים
 He cursed with all 22 letters of the Aleph Beis, as his קללות
 begin with the words
 והיה אם לא תשמע
 And conclude with the words
 ואין קונה
 From ו, Vav, until ה, Heh, there are 22 letters of the Aleph
 Beis.

8

3

וא"ר לוי

בוא וראה שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם

Hashem's mercy is greater than that of a mortal.
 His ברכות are more than His קללות,
 while a mortal's קללות are more than his ברכות.

הקב"ה

ברך ישראל בעשרים ושתים וקללן בשמונה

Hashem blessed כלל ישראל
 with all 22 letters of the Aleph Beis as in פרשת
 אם בחוקתי the ברכות begin with the words -
 וקוממיית
 And conclude with the word -
 From א until ת, there are 22 letters.

וקללן בשמונה

He cursed with only eight letters of the Aleph Beis,
 as the קללות begin with the words
 ואם בחקותי תמאסו
 And conclude with the words
 ואת חקותי געלה נפשם
 From ו until מ, there are only eight letters.

However

משה רבינו

ברכן בשמונה

He blessed כלל ישראל with only eight letters
 as his ברכות begin with the words - ושמע
 And conclude with the word - לעבדם
 From ו until מ, there are only eight letters.

While

וקללן בעשרים ושתים

He cursed with all 22 letters of the Aleph Beis,
 as his קללות begin with the words - ושמע
 And conclude with the words - ואין קונה
 From ו until ה, there are 22 letters of the Aleph Beis.

